

## ОЙ МАВЗУСИ: “ТРАНСПОРТ. ЙЎЛ ҲАРАКАТИ ҚОИДАЛАРИ. ҲАЁТ ХАВФСИЗЛИГИ АСОСЛАРИ”

|                                     |                                                           |                                                                                                                                                                                    |         |                                                                        |                              |                     |                                                                 |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|------------------------------------------------------------------------|------------------------------|---------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Гуруҳ                               |                                                           | Тайёрлов                                                                                                                                                                           |         |                                                                        |                              |                     |                                                                 |
| Мавзу                               |                                                           | Касблар. Бизнинг яхши ишларимиз                                                                                                                                                    |         |                                                                        |                              |                     |                                                                 |
| Муддати                             |                                                           | Ноябрь ойининг 4-ҳафтаси                                                                                                                                                           |         |                                                                        |                              |                     |                                                                 |
| Ривожланиш соҳаларига оид мақсадлар | Жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзининг шаклланиши | Ҳар хил меҳнат турларини ўзлаштириш жараёнида болани жисмоний жиҳатдан ривожлантириш                                                                                               |         |                                                                        |                              |                     |                                                                 |
|                                     | Ижтимоий-ҳиссий ривожланиш                                | Ижобий ҳиссиётларни шакллантириш, бир-бирига нисбатан дўстона муносабатнитарбиялаш. Илтимосни бажариш малакасини, турли касбдаги катталар меҳнатига ҳурматни шакллантириш          |         |                                                                        |                              |                     |                                                                 |
|                                     | Нутқ, мулоқот, ўқиш ва ёзиш малакалари                    | Боғланишли нутқ, саволларга тўлиқ жавоб бериш кўникмасини ривожлантириш. Диққат, хотира ва тафаккурни ривожлантириш                                                                |         |                                                                        |                              |                     |                                                                 |
|                                     | Билиш жараёнининг ривожланиши                             | Касблар, катталар меҳнати ва унинг ҳар бир инсон ҳаётида, жамиятда тутган ўрни ҳақида дастлабки тушунчаларни шакллантириш. Дунёқарашни ва касбларга нисбатан қизиқишни кенгайтириш |         |                                                                        |                              |                     |                                                                 |
|                                     | Ижодий ривожланиш                                         | Тарбия жараёнига тасвирий фаолият ва мусикани сингдириш орқали кундалик ҳаётда гўзалликни яратиш кўникмасини шакллантириш                                                          |         |                                                                        |                              |                     |                                                                 |
| Ривожланиш марказлари               |                                                           | Таълимий-тарбиявий фаолият                                                                                                                                                         |         |                                                                        |                              |                     |                                                                 |
|                                     |                                                           | Душанба                                                                                                                                                                            | Сешанба | Чоршанба                                                               | Пайшанба                     | Жума                | Ресурслар                                                       |
| Эркин фаолият                       | Қуриш, конструкциялаш ва математика                       | Мактабни курамиз                                                                                                                                                                   |         | Атрофимиздаги рақамлар                                                 |                              |                     | Конструктор, мозаики, кутилар, қўл остидаги материаллар ва леґо |
|                                     | Сюжетли-ролли ўйинлар ва саҳналаштириш                    | “Шифокор қабулида” сюжетли-ролли ўйин                                                                                                                                              |         | “Қовурамиз, қайнатамиз, пиширамиз – ошпазлик касби” сюжетли-ролли ўйин |                              |                     | Ошпаз ва шифокор касбига доир ўйинчоқ жиҳозлар                  |
|                                     | Тил, нутқ ва саводхонликка ўргатиш                        | Турли-туман касблар                                                                                                                                                                |         | Хунармандлар шаҳри                                                     |                              |                     | Ривожлантирувчи ўйинлар                                         |
|                                     | Фан ва табиат                                             | Балиқларни парваришлаймиз                                                                                                                                                          |         |                                                                        | Табиат календари (йилнома)си |                     | Амалий тажриба, термометр, қалам, кузатиш варағи                |
|                                     | Санъат                                                    | Расм: Кузги осмон                                                                                                                                                                  |         | Лой иши (ихтиёрий, тасаввур бўйича)                                    |                              | “Касблар” китобчаси | пластилин, бўёқ, қалам, қоғозлар                                |
|                                     | Умумий гуруҳбўлиб ишлаш                                   |                                                                                                                                                                                    |         |                                                                        |                              |                     |                                                                 |

## **НОЯБРЬ.ТҮРТИНЧИ ҲАФТА**

### **КАСБЛАР, БИЗНИНГ САВОБЛИ ИШЛАРИМИЗ**

#### **Қуриш, конструкциялаш ва математика маркази**

##### **Мактаб қураимиз**

**Мақсад:** болалар қурилиш биноларининг жойлашуви, уларнинг текисликдаги шакллари биландилар, уларнинг баландлигини ўлчай оладилар. Геометрик шакллар (куб, тўғри тўртбурчак, квадрат)ни айта олиш малакалари ривожланади. Мактаб биносини қуриш учун ҳоҳиш пайдо бўлади.

**Керакли жиҳоз ва материаллар:** катта қурилиш материаллари, стол усти қурилиш материаллари, мактаб ҳудудини безаш учун майда сюжетли ўйинчоқлар, дарахтлар ва гуллар.

##### **Фаолиятнинг бориши:**

- 1.Қурилиш кўринишини танлаш.
- 2.Қурилиш учун керак бўлган материалларини тўплаш.
- 3.Мактабни қуриш.
- 4.Қурилиш атрофидаги ҳудудни ободонлаштириш.

**Қўшимча:** мактаб ҳақида шеърларни эслаш. Тарбиячи ўқитувчилик касби ҳақида гапириб беради.

**Эътиборга молик жиҳат:** жамоада биргаликда ишлай олиш. Геометрик шакллар ва қурилиш материаллари тўғрисидаги тушунчаларни мустаҳкамлаш. Қурилишнинг мустаҳкам ва пишиқлигини таъминлаш.Ҳаёт хавфсизлиги асослари.

#### **Сюжетли-ролли ўйин ва сахналаштириш маркази**

##### **“Шифокор қабулида” ролли ўйин**

**Мақсад:** шифокор касби билан танишиш, айрим тиббиёт ускуналари нима учун ишлатилиши тўғрисида тушунчага эга бўладилар (ҳарорат ўлчагич, шприц, стетоскоп ва ҳ.к.)

**Керакли жиҳоз ва материаллар:** шифокор учун керакли бўлган анжомларнинг ўйинчоқ кўринишидаги тўплами, кўғирчоқлар.

##### **Фаолиятнинг бориши:**

- 1.Ролларни мустақил равишда тақсимлаш (шифокор, она қизи билан ва ҳ.к.)
- 2.Ўзи ўйлаб топган сценарийни сахналаштириш.
- 3.Мазкур Мавзу янги сюжетни сахналаштириш, ролларни алмаштириш.

**Эътиборга молик жиҳат:** ўйин давомида болаларнинг ўзаро муносабати; ўйин иштирокчиларига эмоционал муносабат; фаол бўлмаган болаларнинг ўйиндаги иштироки.

#### **Тил, нутқ ва саводхонликка ўргатиш маркази**

##### **Турли-туман касблар**

**Мақсад:** айрим касблар ва уларнинг инсон ҳаётидаги ўрни ҳақидаги тушунчалари кенгайтирилади. Қўшма меҳнатига қизиқишлари ортади.

**Керакли жиҳоз ва материаллар:** ҳар бир бола учун иллюстрация, мавзули расмлар.

##### **Фаолиятнинг бориши:**

- 1.Шеърларни тинглаш.
- 2.“Касблар” карточкаларини кўриб чиқиш.

3.Ота-онасининг касби ва улар нима билан шуғулланиши тўғрисида гапириб бериш (масалан, менинг онам – болалар шифокори. Улар болаларни даволайдилар, дори ва уколларни ёзибберади. Менинг отам – автобус ҳайдовчиси. Улар одамларни ишга ва ўқишга олиб борадилар.)

**Қўшимча:** келажакда ким бўлиши тўғрисида сўзлаб бериш.

**Эътиборга молик жиҳат:** болалар нутқини тўғри ривожланиш.

### **Фан ва табиат маркази**

#### **Балиқларни парваришлаймиз**

**Мақсад:** аквариумдаги балиқларни парваришлай олишни ўрганадилар, балиқчаларни қандай озукланиши ва уларни овқатлантиришни билиш, сувда балиқнинг қандай нафас олишини тушуниш.

**Керакли жиҳоз ва материаллар:** балиқли аквариум, уларнинг озукаси, қармоқ, балиқлар учун сув ости ўйинчоқлари.

#### **Фаолиятнинг бориши:**

1. Болаларнинг аквариумни кузатишлари ва балиқчаларни парваришlash бўйича билимларини кўрсатишлари.
2. Балиқлар тўғрисида билганларини сўзлаб бериш.
3. Балиқларнинг рангини айтиб бера олиш.
4. Аквариумдаги балиқларнинг расмини чизиш.

**Эътиборга молик жиҳат:** фаол бўлмаган болаларни ижтимоий муҳитга мослаштириш, эмоционал ҳолаи, ҳаёт хавфсизлиги асослари.

### **Қуриш, конструкциялаш ва математика маркази**

#### **Атрофимиздаги рақамлар**

**Мақсад:** рақамларни таниш ва уларни ёзишни билиш, топишмоқ ва мақолларни айта олиш малакалари ривожланади.

**Керакли жиҳоз ва материаллар:** рақамли карточкалар, “Рақам нимага ўхшайди” предметлар иллюстрацияси, санок таёқчалари, топшириқли қоғозлар.

#### **Фаолиятнинг бориши:**

1. 10 гача олдинга ва орқага санай олиш.
2. “Рақам нимага ўхшайди” предметларнинг иллюстрациясини томоша қилиш.
3. Рақамли карточкаларни тартибли жойлаштира олиш.
4. Ҳар бир рақамли карточкалар тагидан санок таёқчалари (тиш ковлагич) билан рақам шаклини ясаш.

**Қўшимча:** варақларда берилган топшириқларни бажариш.

**Эътиборга молик жиҳат:** болаларнинг фаол иштироки; ҳаёт хавфсизлиги асослари.

### **Сюжетли-ролли ўйин ва сахналаштириш маркази**

#### **“Қовурамиз, қайнатамиз, пишираамиз”(ошпазлик касби) сюжетли-ролли ўйин**

**Мақсад:** ошпаз нима билан шуғулланиши ҳақида тушунчалари кенгайди. Ошпазлар тайёрлайдиган таомларнинг номини биладилар. Ошпаз касбига қизиқишлари ортади.

**Керакли жиҳоз ва материаллар:** болалар ошхона тўплами, ошпаз кийими; болалар идиш-товоғи, маҳсулотлар муляжи ва ҳ.к.

#### **Фаолиятнинг бориши:**

1. Ўйин сюжетини ўйлаб топиш.

2. Сюжетни саҳналаштириш учун роллар тақсимооти.

3. Сюжетли-ролли ўйин.

**Қўшимча:** ёқтирадиган таомлар ҳақида сўзлаб бериш.

**Этиборга молик жиҳат:**ўйин мобайнида болаларнинг ўзаро муносабатлари; ўйин иштирокчиларнинг эмоционал ҳолати.

#### **Тил, нутқ ва саводхонликка ўргатиш**

##### **Ҳунармандлар шахри**

**Мақсад:** чизма асосида тавсифий ҳикоя туза оладилар, нутқда феъл туркумини қўллаш, турли касбдаги кишиларга ўз қизиқиш ва ҳурмати ифодалашга ўрганадилар.

**Керакли жиҳоз ва материаллар:** тақдирот, турли касб вакилларининг иш кийимлари (формалари) ва уларнинг иш қуроллари.

##### **Фаолиятнинг бориши.**

1. Тарбиячи берган топшириқларга жавоблар топиш:

ким сизларга қўйлак, куртка ва сеvimли озиқ-овқатларни сотади? (Сотувчи)

ким ҳамма касалликларни даволайди, кимга нима фойдали эканлигини билади? (Шифокор)

1) ким ёнғинни ўчиради, одамларни қутқаради? (Ўт ўчирувчи)

2) ким машинада юк ташийди? (Ҳайдовчи)

3) ким фен, тароқ ёрдамидамодага мос сочларни турмаклайди (Сартарош)

4) ким бизга тушлик тайёрлайди: шўрва, котлет, винегретлар (Ошпаз)

5) ким тинчлигимизни сақлайди, бузғунчиларни тутати? (Ички ишлар ходими)

6) ким мактаб, уй, болалар боғчаси, дўконларни қуради? (Қурувчи)

**Қўшимча:** турли касбларнинг иш кийими ва иш қуроллари билан танишиш. Ҳар бир касбга мос феъл туркумини танлаш: «Нима қиляпти?» саволига жавоб бериш(масалан: ошпаз – пиширади, қовуради, тайёрлайди; шифокор – даволайди, укол қилади. Қурувчи – қуради ва ҳ.к.)

**Этиборга молик жиҳат:** болалар нутқи, феълларни тўғри қўллаш олиш малакаси.

#### **Санъат маркази**

##### ***Аппликация:Касблар китобчаси***

**Мақсад:** касблар тўғрисидаги тасаввурларга эга бўладилар, айрим касбларнинг асосий вазифаси тўғрисидаги маълумотларга эга бўладилар.

**Керакли жиҳоз ва материаллар:** рангли қоғоз, картон, касблар тўғрисида расм ва табрикномалар, елим, қалам, қайчи, салфетка; китобчани жамлаш намунаси.

##### **Фаолиятнинг бориши:**

1.Намуна бўйича китобчани яшаш

2.Журналлардан касблар тўғрисидаги расмларни танлаб ва уларни қирқиб олиш.

3.Китоб варақларини касблар тўғрисидаги расмлар билан тўлдириш ва касблар номини ҳар бир расм тагигабосма ҳарфларда ёзиб чиқиш.

4.Китоб муқовасини безаш.

**Қўшимча:** ўз китоблари билан бир-бирларини таништириш.

**Этиборга молик жиҳат:**ишга ижодий ёндаша олиш, батартиб ишлай олиш ва иш жойини тартибга келтириш.

#### **Фан ва табиат маркази**

##### ***“Табиат календари” амалий тажриба***

**Мақсад:** об-ҳаво ўзгаришини кузатиш ва маълумотларни махсус жадвалга киритишни биладилар.

**Керакли жихоз ва материаллар:** ташқаридаги ҳароратни ўлчайдиган термометр, қаламлар, кузатиш варағи

**Фаолиятнинг бориши:**

1. Об-ҳаво ўзгаришини кузатиш.
2. Кузатиш варағига маълумотларни киритиш: кўчадаги об-ҳаво ҳароратини белгилаш.
3. Осмондаги ўзгаришларни кузатиш ва уларнинг расмини чизиш.

**Қўшимча:** календарь мунтазам равишдаўқув йили мобайнида тўлдирилиб борилиши мумкин.

**Жихоз ва материаллар:** кузата олиш, таҳлил қилиш ва хулоса чиқариш.

### **Санъат маркази**

**Кузги осмон**

**Мақсад:** куз осмонининг ўзига хослиги ва кузги табиат ўзгаришларини биладилар. Осмондаги оқ ва қора булутлар ҳақида тушунчаларга эгалар. Оқ булут ҳавонинг очиклигидан, қора булут эса ҳадемай ёмғир ёғишидан дарак беришини биладилар.

**Керакли жихоз ва материаллар:** қоғоз, бўёқлар, сув идиши.

**Фаолиятнинг бориши:**

1. Куз осмони, об-ҳаво ва осмондаги ўзгаришларни сўз билан тасвирлаб бериш.
2. Куз осмони тасвирланган фотосуратларни томоша қилиб кўриш.
3. Осмон расмини чизиш ва уни кузги кўринишга мослаб бўяш.
4. Галерея ташкил этиш, рағбатлантириш.

**Қўшимча:** жамоа ишини ташкил этиш.

**Этиборга молик жихат:** йил фасллариининг ўзига хослигини билиш, тасаввурни ривожлантириш ва янги ранг турларини яратиш малакаларининг ривожланиши